

2023

SELVITYS VAKUUTUSSÄÄSTÖILLE ANNETUISTA
KOKONAISHYVITYKSISTÄ VUODELTA 2023

 MANDATUM

Sisältö

Pitkän aikavälin tavoite	3
Sijoitustoiminta, vakavaraisuus ja yleinen korkotaso vuonna 2023.....	4
Yksilöllinen eläkevakuutus.....	7
Ryhmäeläke.....	8
Säästövakuutukset	9
Riskivakuutukset.....	10

Selvitys vakuutussäästöille annetuista kokonaishyvityksistä vuodelta 2023

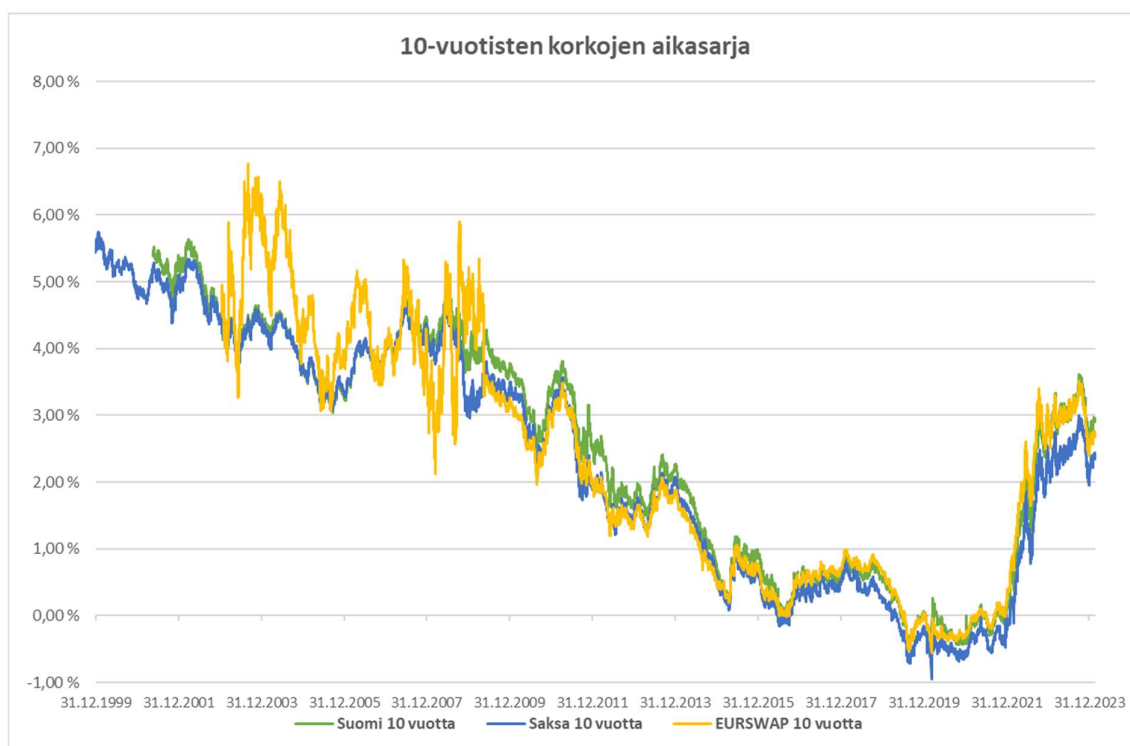
Suomi-yhtiöstä 30.12.2014 siirtyneen ryhmäeläkevakuutuskannan kokonaishyvitykset käsitellään tästä selvityksestä erillisessä selvityksessä.

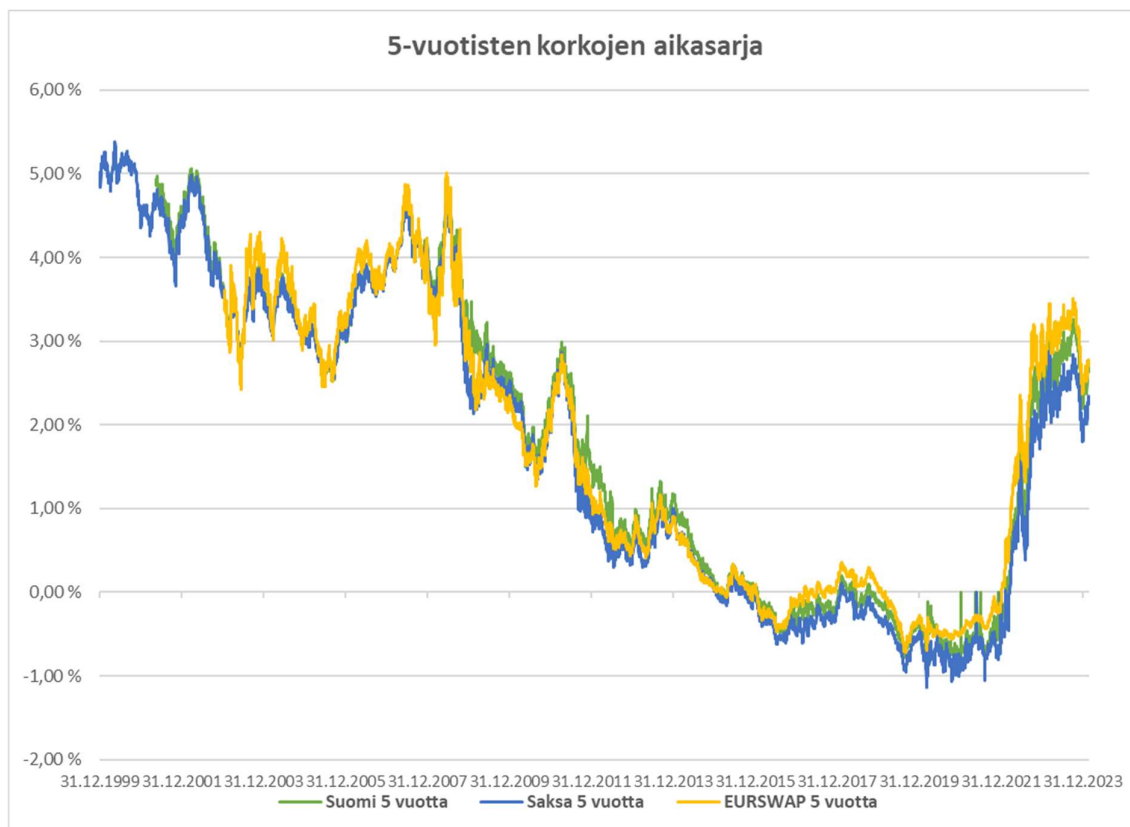
Pitkän aikavälin tavoite

Mandatum Lifen tavoitteena on antaa pitkällä aikavälillä voitonjakoon oikeutetuille vakuutussäästöille ennen kuluja ja veroja kokonaishyvitys, joka on vähintään kunakin hetkenä matalariskisimpinä pidettävien pitkien korkosijoitusten korkotason mukainen. Tämän hetken tulkinnan mukaisesti Saksan valtion joukkovelkakirjalainat olisivat lähimpänä riskitöntä pitkää korkosijoitusta. Toistaiseksi kuitenkin Mandatum Lifen tavoitetasona on säästövakuutusten osalta 5 vuoden ja eläkevakuutusten osalta 10 vuoden Suomen valtion joukkovelkakirjalainan korkotasoa vastaava tuotto. Kokonaishyvitys muodostuu laskuperustekorosta ja vuosittain määrättävistä lisäeduista.

Mandatum Lifen hallitus päättää lisäedut vuosittain ja niiden määrään vaikuttaa mm. yleinen korkotaso, yhtiön onnistuminen sijoitustoiminnassa pitkällä aikavälillä, vakuutuksen laskuperustekorona taso sekä yhtiön vakavaraisuus. Lisäksi lisäetutasossa otetaan huomioon, jos yhtiön tulee ko. vakuutuslajin osalta varautua tulevaisuuden osalta oletettua korkeampiin korvausmenoihin johtuen mm. vakuutettujen kuolleisuuden merkittävästä muutoksesta. Tavoitteesta löytyy tarkempaa tietoa yhtiön internet-sivuilta (www.mandatum.fi).

Seuraavissa kuvissa on esitetty Saksan ja Suomen valtioiden 10- ja 5-vuotisten joukkovelkakirjalainojen korkotasot sekä koronavaihtosopimuksista matalariskisempänä pidettävän euromääräisen koronavaihtosopimuksen viiden ja kymmenen vuoden korkotasot.

Säästövakuutuksissa tavoitetaso on normaalitilanteissa alhaisempi kuin eläkevakuutuksissa. Ero johtuu siitä, että säästövakuutuksissa sopimusajat ovat pääosin lyhyempiä kuin eläkevakuutuksissa sekä erityisesti siitä, että säästövakuutuksessa vakuutuksenottajalla on oikeus nostaa kertyneitä vakuutussäästöjä ennen sopimuksen sovittua päättymispäivää. Eläkevakuutuksissa vakuutuksenottajan takaisinosto-oikeus on rajoitettu, mikä mahdollistaa pitkäjänteisen sijoittamisen yhtiölle. Näistä syistä johtuen eläkevakuutuksille pyritään hyvittämään pitkällä aikavälillä korkeampi kokonaishyvitys kuin vastaavan laskuperustekorona omaaville säästövakuutuksille.

Yhtiön julkistamasta tavoitteesta on myös hyvä huomata, että se on nimenomaan pitkän aikavälin tavoite. Tavoitteen toteutumista tai toteutumatta jäämistä ei ole täten syytä tarkastella pelkästään yhden vuoden aikahorisontilla. Vaikka markkinakoroissa onkin nähty huomattava nousu vuodesta 2022 alkaen, niin tähän on syytä kiinnittää erityistä huomiota lähihistoriassa pitkään jatkuneen ja historiallisestikin matalan korkoympäristön johdosta, jossa useimmille takuutuottasoille on hyvitetty merkittävästi pitkän aikavälin tavoitetasoa korkeampaa kokonaistuottoa. Tästä johtuen alla olevissa kuvissa tarkastellaan tavoitteiden toteutumista myös pidemmällä aikavälillä.

Sijoitustoiminta, vakavaraisuus ja yleinen korkotaso vuonna 2023

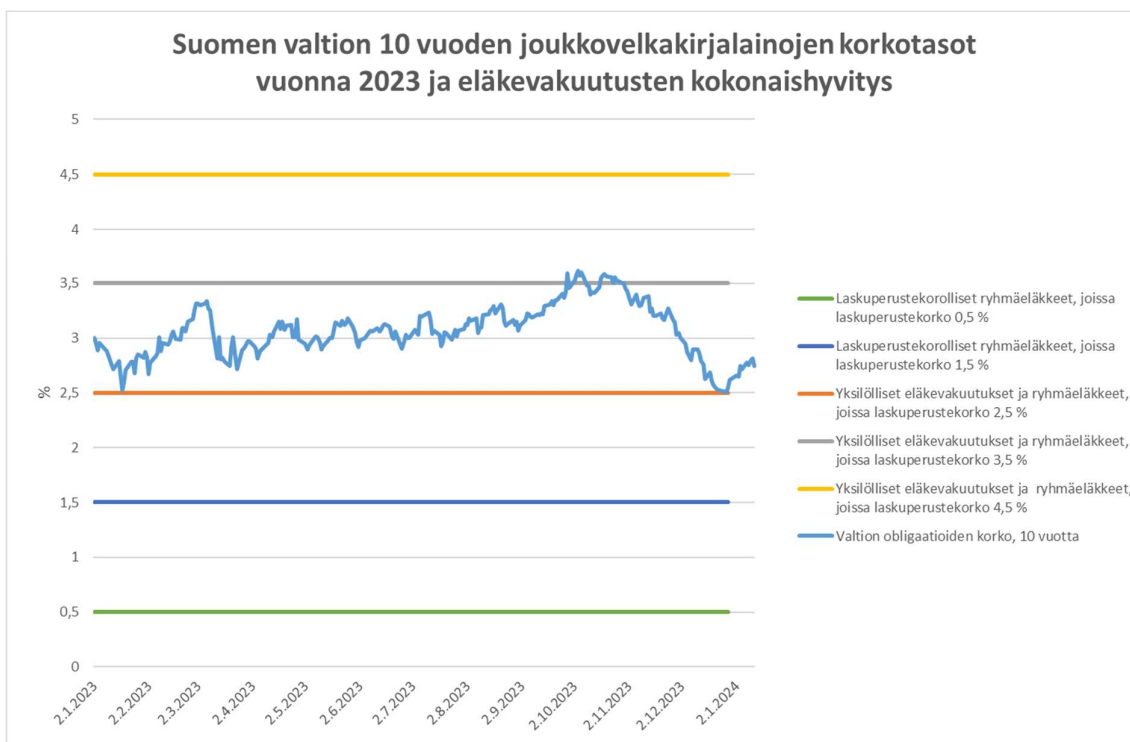
Mandatum Lifen alkuperäisen laskuperustekorkeisen kannan ja oman pääoman katteena olevien varojen sijoitustoiminnan tuotto oli 7,8 % (noin 260 m€) vuonna 2023, joka oli seurausta erityisesti luottoriskiä sisältävien korkosijoitusten hyvästä tuotosta. Myös osakkeiden ja vaihtoehtoisten sijoitusten tuotto oli selkeästi positiivinen vuonna 2023. Korkomarkkinoilla vuonna 2022 nähdyn sekä lyhyiden että pitkien korkojen voimakkaan nousun seurauksena korot ovat edelleen lähihistoriaa korkeammalla tasolla ja tästä syystä vuonna 2023 ei tehty uusia korkotäydennyksiä, mutta yhtiöllä on taseessaan edelleen aiempina vuosina tehtyjä korkotäydennyksiä vuosille 2024 – 2026. Nämä korkotäydennykset yhdessä pitkäaikaisten korkotäydennysten kanssa ovat yhteensä 154 miljoonaa euroa. Tehdyillä korkotäydennyksillä turvataan vakuutettujen etuja myös epävarman korkotason ympäristössä.

Yhtiö teki vuonna 2023 varauksen harkinnanvaraisten tulevien lisätujen vastuuseen, jolla varaudutaan vuotta 2023 vastaaviin harkinnanvaraisten lisätujen tasoihin lähivuosien aikana.

Yhtiön kansallisen kirjanpidon mukainen tilikauden voitto ennen satunnaisia eriä ja veroja oli 282 miljoonaa euroa (127 miljoonaa euroa vuonna 2022) ja Yhtiön voitonjakokelpoisista varoista maksettiin osinkoa 150 miljoonaa euroa maaliskuussa 2023 ja 225 miljoonaa euroa joulukuussa 2023.

Solvensi II -sääntelyn mukainen vakavaraisuussuhde (Oman varallisuuden määrä suhteessa Vakavaraisuuspääomavaatimukseen) 31.12.2023 oli siirtymäsäännöin laskettuna 248 %. Ilman vastuuvulkaa vakavaraisuuslaskennassa koskevaa siirtymäkauden vähennystä vakavaraisuussuhde 31.12.2023 oli 226 %. Vastuuvelan laskentaa koskeva siirtymäaika kestää 31.12.2031 asti ja siirtymän vaikutuksen laskentaa tarkennettiin vuoden 2023 aikana, mikä jonkin verran heikensi yhtiön vakavaraisuussuhdetta.

Yleinen korkotaso oli pitkien korkojen osalta edelleen alhaisella tasolla verrattuna 3,5 prosentin ja erityisesti 4,5 prosentin laskuperustekorkoihin nähden. Korkotasojen keskiarvot vuoden 2023 päivähavainnoista olivat Suomen valtion 10 vuoden joukkovelkakirjalainan osalta n. 3,05 prosenttia ja Suomen valtion 5 vuoden joukkovelkakirjalainan osalta n. 2,85 prosenttia. Alhaisimmillaan 10 vuoden korkotaso oli 2,48 prosenttia joulukuussa 2023 ja vastaavasti 5 vuoden korkotaso oli alhaisimmillaan 2,25 prosenttia joulukuussa 2023.

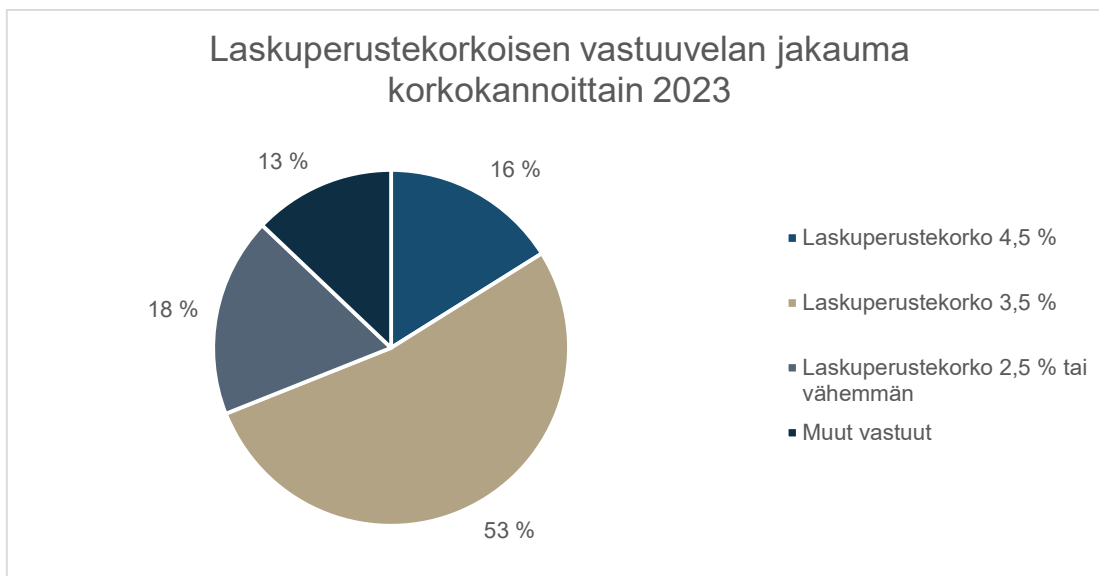

Vuonna 2023 yhtiön jakama kokonaishyvitys oli noin 63 miljoonaa euroa (66 vuonna 2022), josta laskuperustekorona osuus oli 60 miljoonaa euroa (65) ja asiakashyvitysten osuus 3 (1) miljoonaa euroa. Yleisen korkotason ollessa kohtalainen, ylitti 4,5 ja 3,5 prosentin takuutuoton vakuutuksille hyvitetty kokonaishyvitys edelleen selkeästi pitkän aikavälin tavoitteet. Matalampien takuutuottojen vakuutuksille hyvitetty kokonaishyvitys vuodelta 2023 alittaa vuoden 2023 keskimääräisen korkotason 2,5 prosentilla kannan osalta, mutta kun huomioidaan näiden sopimusten historiallinen kokonaishyvitys suhteessa vallinneisiin korkotasoihin, ovat nämäkin sopimukset saaneet pitkän aikavälin tavoitteen ylittävän kokonaishyvityksen.

Yhtiö on varannut noin 24 miljoonaa euroa laskuperustekorona alentamiseen 4,5 prosentista 3,5 prosenttiin. Lisäksi yhtiö on varannut noin 120 miljoonaa euroa laskuperustekorona alentamiseen 0,25 prosenttiin vuosien 2024–2025 osalta ja 0,75 prosenttiin vuoden 2026 osalta. Tämä täydennys alentaa vastuuvasta sijoitustoiminnalle tulevan vähimmäistuottovaateen 0,25 prosenttiin vuosien 2024–2025 osalta ja 0,75 prosenttiin vuoden 2026 osalta. Henki- ja eläkevakuuttaminen on pitkäjänteistä ja pitkäaikaista toimintaa, mistä johtuen yhtiön on ollut välttämätöntä varautua alhaiseen korkotasoon täydentämällä vastuuvasta ja pitämällä vakavaraisuuspääoma riittävän korkealla tasolla. Näin varmistetaan yhtiön kyky maksaa vakuutusentottajien tulevien vuosien laskuperustekorko, myös alhaisen korkotason vallitessa.

Asiakkailla on laskuperustekorkoisissa vakuutuksissa joko 0 %, 0,5 %, 1,5 %, 2,5 %, 3,5 % tai 4,5 % laskuperustekorko.

Markkinakorkojen viimeisen noin 10–15 vuoden aikana nähdystä historiallisen alhaisesta tasosta huolimatta on vakuutuksille hyvitetty kokonaishyvitys koostunut pääosin markkinakorot selkeästi ylittävästä laskuperustekorosta. Erityisesti näin on ollut kaikkein korkeimpien laskuperustekoron omaavissa sopimuksissa. Siltä osin kuin markkinakorot tulevaisuudessa ovat yli laskuperustekoron tasojen, niin ensimmäisessä vaiheessa tavoitteena olisi saada kasvatettua alhaisen laskuperustekoron omaavien vakuutusten kokonaishyvitystasoa. Tämä on perustelua näihin vakuutuksiin liittyvän alhaisemman sijoitusriskin johdosta, sekä sen johdosta, että korkeamman laskuperustekoron omaavat vakuutukset ovat saaneet nauttia muita pidempään yhtiön kohtuusperiaatetulkintaa selkeästi korkeammista hyvitystasoista. On myös tärkeä muistaa se, että Yhtiön asettama kokonaishyvitystavoite on pitkän aikavälin tavoite, jossa tavoitteen toteutumista seurataan koko sopimusajalta. Matalista markkinakorkotasosta johtuen erityisesti korkeamman laskuperustekoron omaaville kannoille on maksettu vuosien saatossa merkittävää ylituottoa suhteessa tavoitteeseen. Tästä johtuen korkeampien markkinakorkojen tilanteessa on vastaavasti odotettavissa mahdollisesti pitkään ajanjakso, jolloin näiden sopimusten vuotuinen kokonaishyvitys alittaisi matalariskisten markkinakorkojen tason.

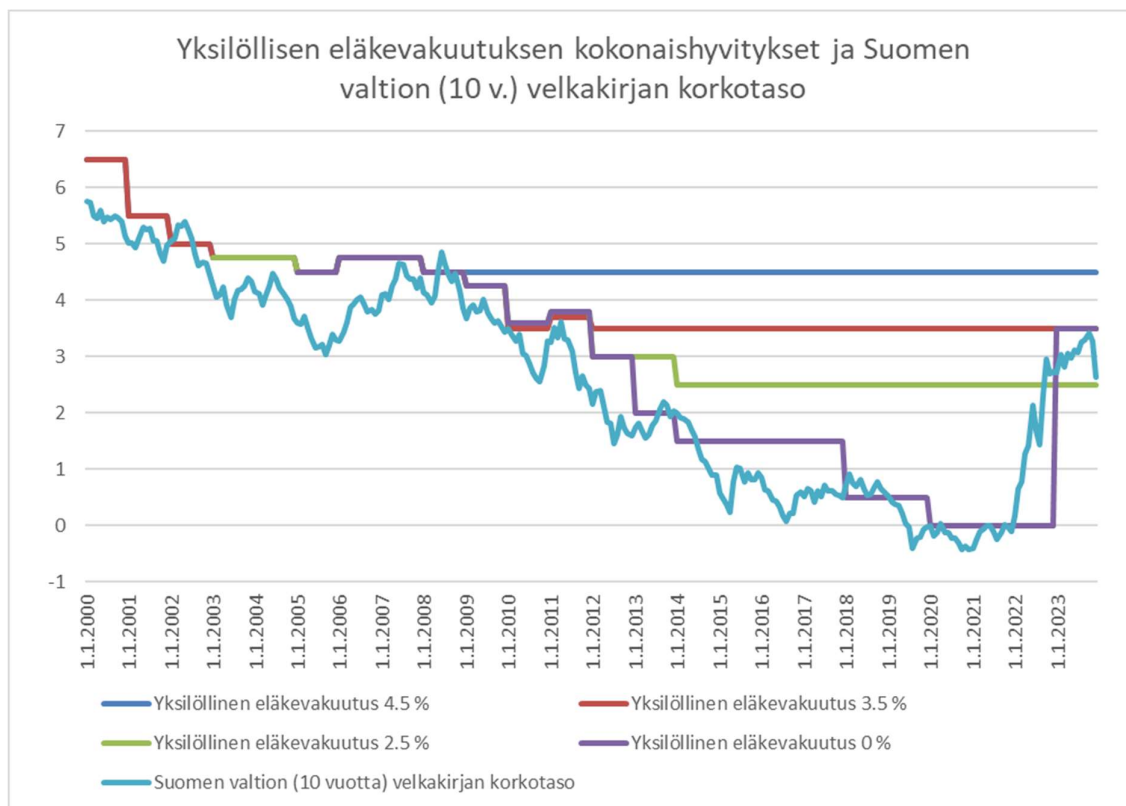
Jäljempänä on kerrottu yksityiskohtaisemmin vakuutuslajikohtaisia tasoja suhteessa tavoitteisiin hieman pidemmältä ajalta. On kuitenkin tärkeä huomata, että tämä ei ole kattava selvitys kokonaishyvitystasoista. Vuosittain vakuutusentottajalle lähetetyistä vuositiedotteista selviää tarkemmin kuhunkin vakuutukseen liittyvä asiakashyvitys- ja laskuperustekorkotaso. Alla olevissa tarkasteluissa on mukana valtaosa laskuperustekorkoisesta kannasta, mutta ei joitakin erilaisten sijoitussidonnaisten sopimusten sisällä käytössä olevia laskuperustekorkoisia sijoituskoreja, jotka luonteeltaan ja käyttötarkoitukseltaan poikkeavat selkeästi tavanomaisista laskuperustekorkoisista vakuutussäästöistä (esim. Sesam-kori ja Vuosikorko-korit).

Yksilöllinen eläkevakuutus

Niiden vakuutuskantojen osalta, joissa laskuperustekorko oli 2,5 %, 3,5 % tai 4,5 %, vakuutuksen kokonaishyvitys (laskuperustekoron ja asiakashyvityksen summa) vuodelta 2023 vastasi näiden sopimusten laskuperustekorkoa. Niin sanottujen vuosikorollisten yksilöllisten eläkevakuutusten kokonaishyvitys oli 3,5 prosenttia.

Suomen valtion 10 vuoden joukkovelkakirjan korkotaso oli vuoden 2023 osalta keskimäärin 3,05 prosenttia. Joulukuussa 2023 korko oli alimmillaan 2,48 prosenttia. Ylimmillään se kävi lokakuussa ollen 3,6 prosenttia. Yksilöllisten eläkevakuutusten kokonaishyvitys ylitti keskimääräisen korkotason selkeästi lukuun ottamatta 2,5 prosentin laskuperustekorkoista kantaa, jonka osalta kuitenkin pitkän aikavälin tavoite on täytynyt selvästi. Vuoden 2023 osalta tavoite siis pääosin toteutui, mutta siitä huolimatta tavoite on pitkän aikavälin tavoite, jolloin on mielekkäämpää tarkastella tavoitteen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Seuraavasta kuvasta nähdään vuosien 2000–2023 kokonaishyvitystasot ja Suomen valtion 10 vuoden joukkovelkakirjalainojen korkotasot.

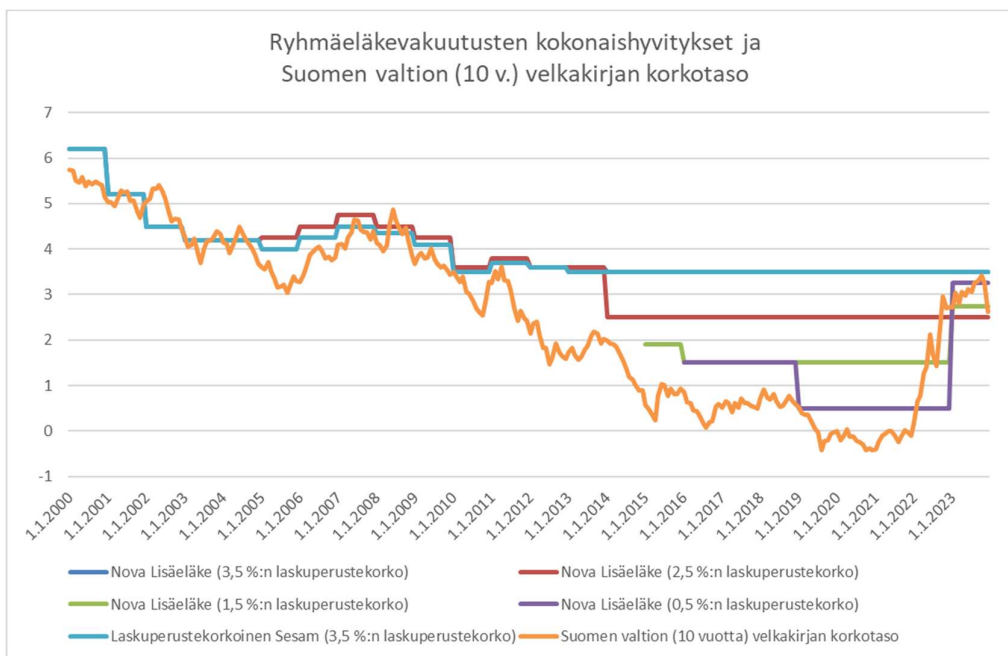
Kuvasta nähdään, että muutamaa yksittäistä korkopiikkiä lukuun ottamatta yksilöllisten eläkevakuutusten kokonaishyvitys on pääosin ylittänyt tavoitetason vuosina 2000–2023.

Yksilöllisistä eläkevakuutuksista peritään hoito- ja maksupalkkioita, joilla katetaan yhtiön liikekuluja (esim. markkinointi, hankintakulut, hallinnointi, vakuutusten hoito, korvaustoiminnan kulut jne.). Laskuperustekorollisten yksilöllisten eläkevakuutusten palkkioiden määrä oli ilman eläkevakuutukseen mahdollisesti liitettyyn henkivakuutusturvaan sisältyviä kuormituksia vuoden 2023 osalta noin 2,1 miljoonaa euroa, joka suhteutettuna keskimääräiseen vastuovelkaan vuonna 2023 on noin 0,45 %. Eri tuotteiden ja eri elinkaareissa olevien vakuutusten (säästöaika, eläkeaika, vapaakirjalla oleva, juuri tehty sopimus, vanha sopimus) kuormitusrakenteet poikkeavat huomattavasti toisistaan.

Ryhmäeläke

Niiden vakuutuskantojen osalta, joissa laskuperustekorke oli 2,5 %, 3,5 % tai 4,5 %, vakuutuksen kokonaishyvitys (laskuperustekoron ja asiakashyvityksen summa) vuodelta 2023 vastasi näiden sopimusten laskuperustekorke. Niin sanottujen vuosikorollisten yksilöllisten eläkevakuutusten kokonaishyvitys oli vähintään 2,75 prosenttia. Myös nämä tasot ylittävät tavoitetason, kun huomioidaan pidemmän aikavälin kehitys. Alla olevasta kuvasta nähdään ryhmäeläkkeen kokonaishyvitys ja tavoitetaso vuosina 2000–2023.

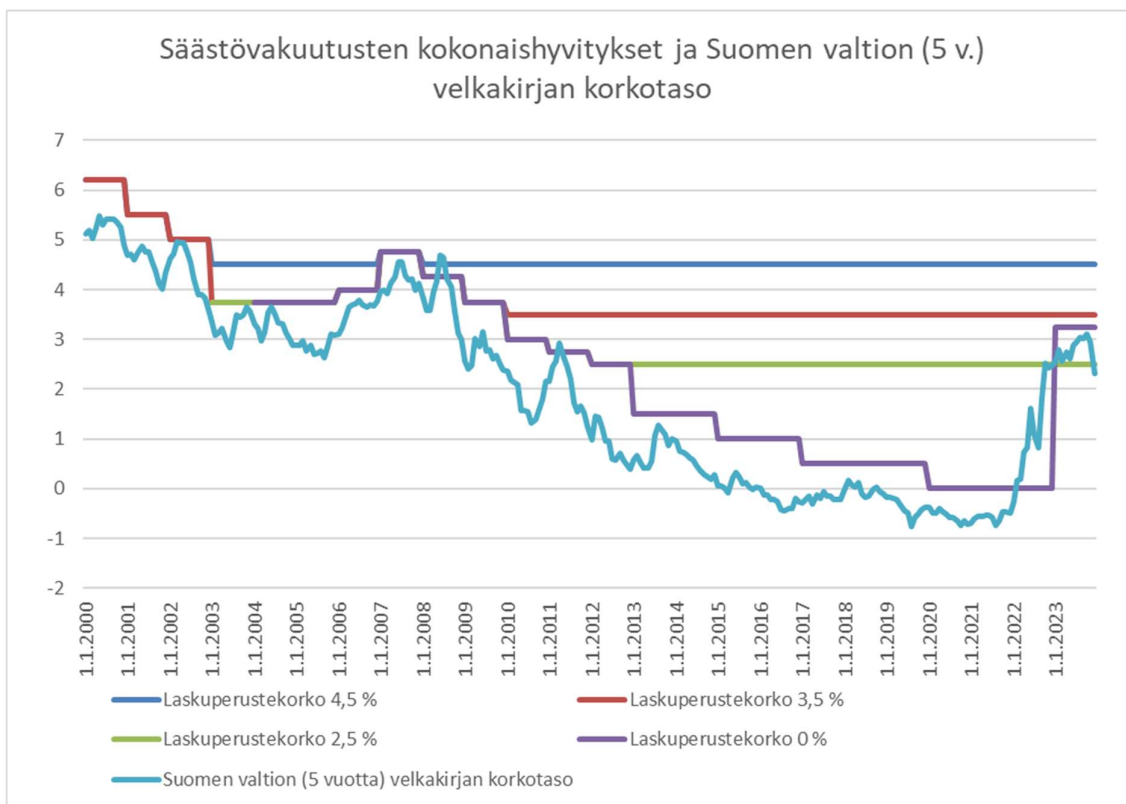
Markkinakorot ovat voineet ylittää kokonaishyvityksen määrän yksittäisinä kuukausina, mutta koko kalenterivuosien osalta tavoite on täytynyt vuotta 2002 lukuun ottamatta. Vuoden 2002 kokonaishyvitystä pienensi samanaikaisesti ryhmäeläkkeille tehty vastuvelan täydennys pitkäikäisyysriskiin liittyen. Yli koko tarkasteluajan 2000–2023 katsottuna kokonaishyvitys ylittää yhtiön julkistaman tavoitetason.

Ryhmäeläkevakuutuksista peritään hoito- ja maksupalkkioita, joilla katetaan yhtiön liikekuluja (esim. markkinointi, hankintakulut, hallinnointi, vakuutusten hoito, perhe-eläkkeiden, työkyvyttömyyseläkkeiden, leskeneläkkeiden, vanhuuseläkkeiden ja hautausavustusten hoito, korvaustoiminnan kulut jne). Laskuperustekorollisten ryhmäeläkevakuutusten osalta palkkioiden määrä ilman eläkevakuutukseen mahdollisesti liitettyyn henkivakuutusturvaan sisältyviä kuormituksia oli vuoden 2023 osalta noin 3,8 miljoonaa euroa, joka suhteutettuna keskimääräiseen vastuvelkaan vuonna 2023 on noin 0,30 %. Eri tuotteiden ja eri elinkaareissa olevien vakuutusten (säästöaika, eläkeaika, vapaakirjalla oleva, juuri tehty sopimus, vanha sopimus) kuormitusrakenteet poikkeavat huomattavasti toisistaan.

Säästövakuutukset

Niiden vakuutuskantojen osalta, jossa laskuperustekorko on 2,5 %, 3,5 % tai 4,5 %, vakuutuksen kokonaishyvitys (laskuperustekoron ja asiakashyvityksen summa) vuodelta 2023 vastasi näiden sopimusten laskuperustekorkoa. Niin sanottujen vuosikorollisten yksilöllisten säästövakuutusten kokonaishyvitys oli 3,25 %.

Suomen valtion 5 vuoden joukkovelkakirjan korkotasot oli vuoden 2023 osalta keskimäärin 2,85 prosenttia. Kyseiset korot olivat alimmillaan joulukuussa 2023, jolloin korkotasot kävi 2,25 prosentissa. Ylimmillään korko kävi 3,33 prosentissa lokakuussa. Vakuutusten kokonaishyvitys ylitti vuoden keskimääräisen korkotason reilusti 3,5 ja 4,5 prosentin laskuperustekorkoisilla kannoilla sekä vuosikorkoisella kannalla vuoden 2023 asiakashyvitysten myötä. 2,5 prosentin laskuperustekorkoisien kannan kokonaishyvitys jäi hieman alle vuoden 2023 keskimääräisestä korosta mutta pitkällä aikavälillä senkin toteuma ylittää selvästi tavoitteen. Alla olevasta kuvasta nähdään, että tavoite on toteutunut jokaisena yksittäisenä vuonna vuosina 2000 – 2023 ja pitkän aikavälin toteuma ylittää selkeästi tavoitteen. Poikkeuksena on vuosi 2022, jolloin koroissa tapahtui nopea nousu, mikä ei kuitenkaan vaikuttanut pitkän aikavälin tavoitteiden toteutumiseen.

Yksilöllisistä henkivakuutuksista ja kapitalisaatiosopimuksista peritään hoito- ja maksupalkkioita, joilla katetaan yhtiön liikekuluja (esim. markkinointi, hankintakulut, hallinnointi, vakuutusten hoito, korvaustoiminnan kulut jne). Laskuperustekorollisten yksilöllisten henkivakuutusten palkkioiden määrä ilman henkivakuutusturvaan liittyviä kuormituksia oli vuoden 2023 osalta noin 0,6 miljoonaa euroa, joka suhteutettuna keskimääräiseen vastuovelkaan vuonna 2023 on noin 0,52 %. Laskuperustekorollisten kapitalisaatiosopimusten palkkioiden määrä oli vuoden 2022 osalta suuruusluokkaa 4 tuhatta euroa, joka suhteutettuna keskimääräiseen vastuovelkaan vuonna 2023 on noin 0,02 %. Eri tuotteiden ja eri elinkaarsa olevien vakuutusten (kertamaksuinen, jatkuvamaksuinen, juuri tehty sopimus, vanha sopimus) kuormitusrakenteet poikkeavat huomattavasti toisistaan.

Riskivakuutukset

Voitonjakoon oikeutetuissa riskivakuutuksissa kohtuusperiaatetta sovelletaan kuolemantapausturvien osalta korotettujen korvaussummien tai maksualennusten muodossa. Lisätujen tasossa pyritään jatkuvuuteen.

Vuoden 2023 riskivakuutusten lisätujen määrä (sekä vuoden 2023 maksualennusten että vuonna 2023 maksettujen korvaussummien lisätujen osalta) oli 17,8 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 vastaava määrä oli 14,3 miljoonaa euroa.

Riskivakuutuksissa lisäedut vahvistetaan etukäteen. Vuodelle 2024 on vahvistettu vastaavat lisäedut kuin vuodelle 2023.

Mandatum Oyj

Rekisteröity kotipaikka ja osoite:
Bulevardi 56, 00120 Helsinki, Suomi

Y-tunnus 3355142-3

www.mandatum.fi